

Verkennd natuurwaardenonderzoek voor:

Park Euverem te Euverem
Gemeente Gulpen-Wittem

Opdrachtgever: Aelmans Advies
Datum: 01.02.2011

Heukelom Verbeek
landschapsarchitectuur

Park Euverem te Euverem, gemeente Gulpen-Wittem
verkennend natuurwaardenonderzoek

dossiernummer: GW-203.000

Heukelom Verbeek
landschapsarchitectuur

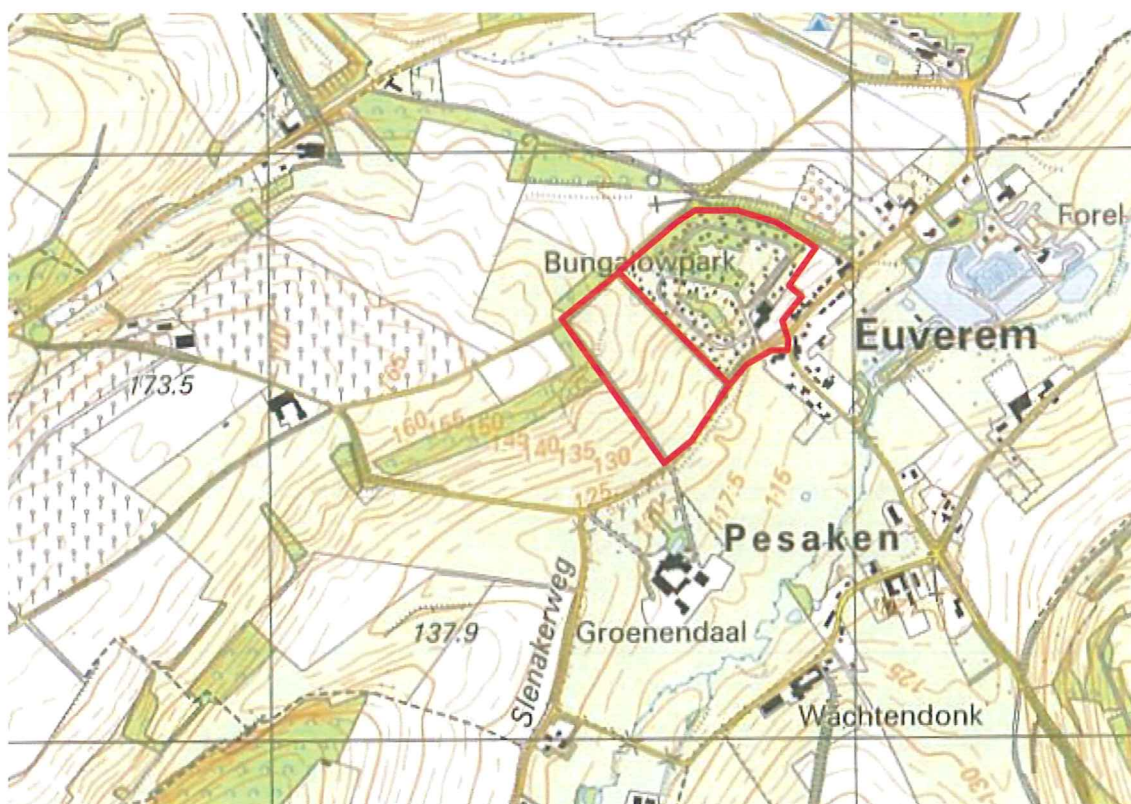
gulpen, 1 februari 2011

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Inleiding	4
1 Methodiek	5
2 Terreinbeschrijving	6
3 Natuurwaarden	9
3.1 Flora	9
3.1.1 Vaatplanten	9
3.2 Fauna	10
3.2.1 Zoogdieren	10
3.2.2 Vogels	12
3.2.3 Amfibieën, reptielen en vissen	13
3.2.4 Dagvlinders, libellen en overige ongewervelde dieren	13
3.3 Conclusies natuurwaardenonderzoek	14
4 Rijks- en provinciaal natuurbeleid	15
4.1 Natura2000	15
4.2 Beleidsregel mitigatie en compensatie natuurwaarden	15
4.3 Provinciaal Natuurbeheerplan	16
5 Effectbeoordeling	18
5.1 Flora – vaatplanten	18
5.2 Fauna – zoogdieren	18
5.3 Fauna – vogels	20
5.4 Natuurbeleid	21
5.5 Zorgplicht	21
Literatuurlijst	22
Bijlage 1: Lijst van bij het veldbezoek aangetroffen soorten	23

Inleiding

In het kader van de uitbreiding van Park Euverem te Euverem, gemeente Gulpen-Wittern, heeft Aelmans Advies aan Heukelom Verbeek landschapsarchitectuur opdracht verleend om een verkennd natuurwaardenonderzoek uit te voeren in het plangebied. Dit rapport bevat de resultaten van het onderzoek. Figuur 1 geeft de ligging van het plangebied weer.

Figuur 1: Ligging plangebied (uitbreiding: deel zuidwestzijde).

Heukelom Verbeek
landschapsarchitectuur

ir. D.K. Schröder-Walters
landschapsarchitect

drs. G.M.T. Peeters
ecoloog

Gulpen, 1 februari 2011

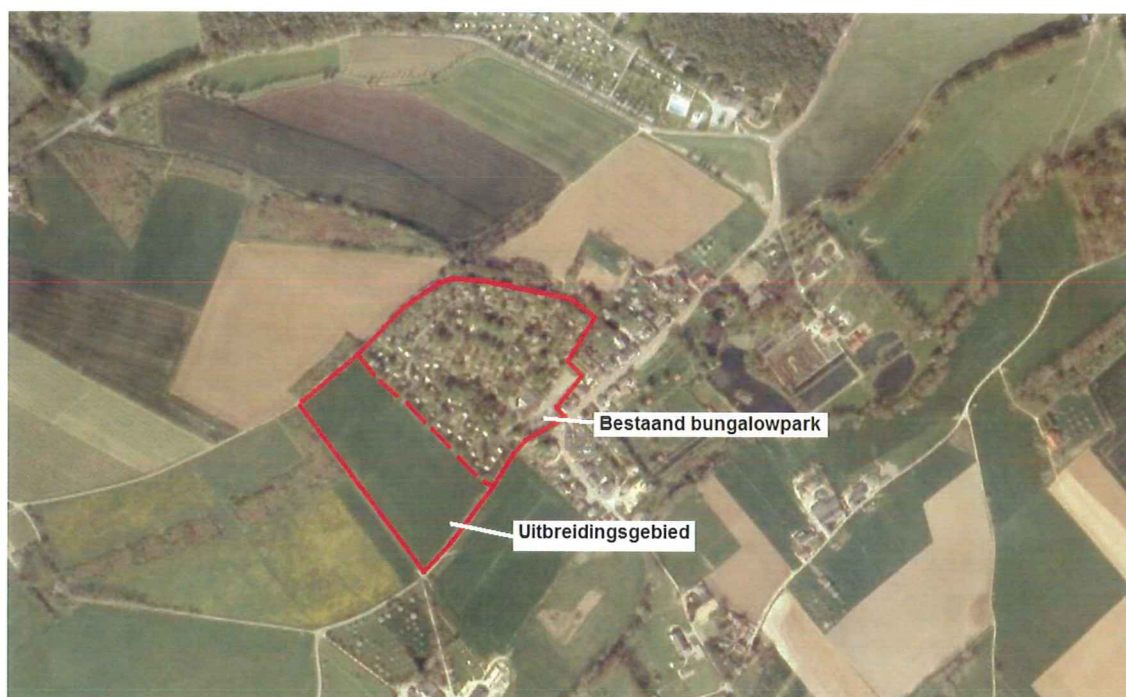
1 Methodiek

Op 15 december 2010 is een veldbezoek gebracht aan het plangebied en de directe omgeving. Alle tijdens dit veldbezoek in het plangebied aangetroffen wilde planten en diersoorten zijn genoteerd. Er is bijzondere aandacht besteed aan de mogelijke aanwezigheid van wettelijk strenger beschermde soorten (Flora- en faunawet categorie 2 en 3) en de geschiktheid van het terrein voor deze soorten.

Aan de hand van verspreidingsatlassen en van toegankelijke verspreidingsgegevens van flora en fauna is nagegaan welke strenger beschermde planten- en diersoorten er voorkomen in de omgeving van de onderzoekslocatie. Deze informatie is veelal slechts beschikbaar op kilometerhok niveau of op uurhok niveau, terwijl een deel van deze verspreidingsgegevens daarnaast niet meer erg actueel is. Daarnaast is een zogenaamde beknopte gegevensaanvraag bij het Natuurloket gedaan voor het kilometerhok waarin het plangebied is gelegen. Een overzicht van de geraadpleegde bronnen is weergegeven in de literatuurlijst. Op basis van in het plangebied aanwezige terreinkenmerken en de ecologie van de soorten is een inschatting gemaakt van de mogelijkheid dat deze soorten momenteel duurzaam in het plangebied voorkomen.

2 Terreinbeschrijving

Het plangebied wordt gevormd door het bestaande bungalowpark en het ten zuiden daarvan gelegen uitbreidingsgebied. De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt circa 10 ha. Een luchtfoto met de ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 2.

Figuur 2: Luchtfoto van het plangebied (bron: Google Earth).

De Amersfoortcoördinaten van het middelpunt van het plangebied zijn $X = 188,740$ en $Y = 312,750$. Het plangebied ligt daarmee in het noordoostelijk deel van kilometerhok 188-312.

Het plangebied is gelegen aan de westzijde van Euverem. Het gebied is geheel gesitueerd op de westflank van het Gulpdal. Het terrein helt in zuidoostelijke richting over een hoogteverschil van circa 20 meter af naar het Gulpdal. De Slenakerweg, die ten dele de zuidoostelijke begrenzing van het plangebied vormt, markeert de overgang van de dalbodem naar de westelijke dalhelling. Aan de noordzijde wordt het gebied begrensd door een holle weg met ten noorden daarvan een dijklichaam waarover in het verleden een tramspoor liep. Aan de noord-, west- en zuidzijde wordt het plangebied begrensd door een voor Zuid-Limburg kenmerkend licht glooiend plateaulandschap met open velden, op de steilere hellingen afgewisseld door bossen en holle wegen.

In het plangebied kunnen twee zeer uiteenlopende deelgebieden worden onderscheiden, namelijk het bestaande bungalowpark en het uitbreidingsgebied. Door het grote aantal bomen kan het bungalowpark worden gekarakteriseerd als weinig natuurlijk hellingbos met een groot aantal vakantiebungalows, enkele verharde ontsluitingswegen en een speelweide (zie figuur 3 tot en met figuur 6). Een bosondergroei met struiken en dergelijke is slechts aanwezig langs de randen van het park en in enkele centraal gelegen bosschages (zie figuur 7). Of er ook

bijzondere bosplanten voorkomen is onbekend. Bij de ingang van het park nabij de Slenakerweg is het hoofdgebouw en een grote parkeerplaats aanwezig (zie figuur 8 en figuur 9).

Het uitbreidingsgebied bestaat geheel uit een soortenarm open grasland (zie figuur 10 en figuur 11). Het grasland is aan de noordwest- en zuidoostzijde begrensd door een verharde weg, aan de zuidwestzijde door een veldweg. Opgaande beplanting is in het uitbreidingsgebied beperkt tot een houtsingel langs de weg aan de noordwestzijde van het grasland (zie figuur 12). Wel zijn direct aangrenzend aan de westzijde van het uitbreidingsgebied enkele stroken met jonge bosaanplant aanwezig.

Figuur 3: Het noordelijk deel van het bungalowpark: open bos met verspreid vakantiebungalows.

Figuur 4: Ontsluitingsweg in het zuidelijk deel van het plangebied.

Figuur 5: Speelweide in het bungalowpark.

Figuur 6: Veldweg langs de noordwestzijde van het bungalowpark.

Figuur 7: Bosstrook aan de noordrand van het plangebied.

Figuur 8: Ingang tot het bungalowpark langs de Slenakerweg. Op de achtergrond het hoofgebouw.

Figuur 9: Het hoofgebouw met een deel van de parkeerplaats.

Figuur 10: Uitbreidingsgebied met op de achtergrond het huidige bungalowpark, gezien vanuit westelijke richting.

Figuur 11: Het uitbreidingsgebied gezien vanaf de zuidoostzijde (Slenakerweg).

Figuur 12: Houtsingel langs de weg aan de noordwestzijde van het uitbreidingsgebied. Links een jonge bosaanplant op het aangrenzend perceel.

3 Natuurwaarden

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden in het plangebied zijn waarnemingen van 9 soortgroepen beschikbaar. Deze soortgroepen zijn vaatplanten, zoogdieren, vogels, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en overige ongewervelde dieren. In de teksten wordt conform de Flora- en faunawet onderscheid gemaakt tussen niet beschermde soorten, algemene soorten (categorie 1), beschermde soorten (categorie 2) en streng beschermde soorten (categorie 3). Overzichten van de aangetroffen soorten van deze soortgroepen zijn als bijlage 1 in dit rapport opgenomen.

3.1 Flora

3.1.1 Vaatplanten

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied 38 soorten hogere planten aangetroffen. Aangeplante soorten zijn niet geregistreerd. Een overzicht van de waargenomen plantensoorten is in bijlage 1 bij deze notitie opgenomen. Alle aangetroffen soorten komen in Nederland en Limburg algemeen tot zeer algemeen voor en zijn niet in hun voorkomen bedreigd. Geen van de aangetroffen soorten wordt genoemd op de Landelijke Rode Lijst. Evenmin zijn soorten aangetroffen die wettelijke bescherming genieten krachtens de Flora- en faunawet.

Bij de Provinciale vegetatiekartering in 2008 is het bestaande bungalowpark niet onderzocht. Het uitbreidingsgebied is wel onderzocht, maar daarbij zijn geen bijzondere plantensoorten aangetroffen. In de holle weg aan de noordzijde van het huidige bungalowpark zijn Bosgierstgras en Gevlekte aronskelk in klein aantal aangetroffen. In het kilometerhok waarin het plangebied is gelegen zijn dat jaar vier wettelijk beschermde plantensoort aangetroffen, waaronder twee strenger beschermde soorten, namelijk Grote keverorchis en Maretak (categorie2: overige soorten). De vindplaats van eerstgenoemde soort is niet bekend, Maretak is aangetroffen in een loofbos in het zuidwestelijk deel van het kilometerhok. Het Natuurloket noemt het betreffende kilometerhok tijdens de periode 1990-2010 goed onderzocht op vaatplanten waarbij drie strenger beschermde soorten worden genoemd.

Grote keverorchis is een soort van lichte loofbossen en struweel op vrij droge, min of meer voedselrijke grond; de soort is in Zuid-Limburg niet zeldzaam en de aanwezigheid in het plangebied is kan niet uitgesloten worden. Enkele Canadese populieren in het plangebied vormen een geschikte standplaats voor de Maretak, maar tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat deze soort niet in het plangebied voorkomt. De aanwezigheid van andere strenger beschermde plantensoorten (categorie2 of 3) in het plangebied kan op grond van hun verspreiding en ecologie worden uitgesloten.

3.2 Fauna

3.2.1 Zoogdieren

Vleermuizen

Volgens gegevens in Zoogdieren van Limburg (Huizinga et al., 2010) zijn in het uurhok waarin het plangebied is gelegen in de periode 1994-2007 de volgende vleermuissoorten (categorie3: streng beschermde soorten) waargenomen: Gewone baardvleermuis, Brandt's vleermuis, Watervleermuis, Ingekorven vleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Grijze grootoorvleermuis, Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger en Rosse vleermuis.

Door de aanwezigheid van bosschages en bosranden in en langs het plangebied lijkt het plangebied geschikt als foerageergebied voor meerdere van bovengenoemde vleermuissoorten, met name Gewone baardvleermuis, Gewone en Grijze grootoorvleermuis, Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger en Rosse vleermuis. Zowel het hoofdgebouw als de verschillende typen bungalows lijken in meerdere of mindere mate geschikt voor gebouwenbewonende vleermuissoorten als Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger, mogelijk ook Gewone baardvleermuis, Gewone en Grijze grootoorvleermuis (zie figuur 13 tot en met figuur 16). Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger zijn zowel in zomer als winter te verwachten, de overige drie overwinteren veelal in grotten en andere ondergrondse ruimten en van deze zijn in het plangebied slechts zomerverblijfplaatsen te verwachten. Geschikte boomholten die als kraamverblijf of winterverblijf voor boombewonende vleermuissoorten kunnen fungeren zijn tijdens het veldbezoek weliswaar niet gevonden maar wel in het plangebied te verwachten. In de zomermaanden houden soorten als Gewone dwergvleermuis of Rosse vleermuis zich ook wel op achter loshangende stukken boomschors (zie figuur 17).

Overige zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied (sporen van) vijf soorten grondgebonden zoogdieren waargenomen. Een overzicht van de waargenomen soorten is in bijlage 2 bij deze notitie opgenomen. Naast enkele algemene soorten vallen twee van de waargenomen soorten onder een strenger beschermingsregime van de Flora- en faunawet (categorie2 en 3), namelijk Eekhoorn en Das. Tijdens het veldbezoek werd een Eekhoorn waargenomen aan de noordzijde van het plangebied, langs de holle weg aldaar. Eveneens werden hier enkele Dassenpijpen waargenomen (zie figuur 18).

Volgens de gegevens in Zoogdieren van Limburg zijn in het uurhok waarin het plangebied is gelegen in de periode 1994-2007 naast meerdere algemene soorten zeven strenger beschermde (categorie2 en 3) grondgebonden zoogdiersoorten waargenomen, namelijk Waterspitsmuis, Eekhoorn, Grote bosmuis, Hazelmuis, Steenmarter, Das en Wild zwijn.

De Eekhoorn is tijdens het veldbezoek waargenomen aan de noordzijde van het plangebied, langs de holle weg aldaar, en het gehele bestaande bungalowpark vormt een geschikt leefgebied voor deze soort. In het zuidelijk talud van de holle weg aan de noordzijde van het plangebied, binnen het terrein van het bungalowpark, werden diverse dassenpijpen aangetroffen; er werden verder geen sporen aangetroffen zodat onbekend is of en zo ja in welke mate deze pijpen door Dassen worden gebruikt. Het bestaande bungalowterrein is verder niet erg aantrekkelijk voor Dassen, maar de mogelijkheid bestaat dat het uitbreidingsgebied door Dassen als foerageergebied wordt gebruikt. Daarnaast lijkt het bungalowpark een potentieel leefgebied voor Steenmarter en Grote bosmuis. Steenmarter is in Zuid-Limburg niet zeldzaam in bebouwd gebied. Grote bosmuis is een soort van bossen in het uiterste zuidoosten van Zuid-Limburg die zich de laatste

jaren verder uitbreid en onlangs ook in het op korte afstand ten noorden van het plangebied gelegen Osebosch is aangetroffen. Op grond van hun ecologische vereisten kan een duurzame aanwezigheid in het plangebied van Waterspitsmuis, Hazelmuis en Wild zwijn daarentegen uitgesloten worden geacht.

Figuur 13: De holten langs de ventilatiepijp zijn voor gebouwenbewonende vleermuizen een geschikte toegang tot de spouwen van het hoofdgebouw.

Figuur 14: De expansievoegen zijn voor gebouwenbewonende vleermuizen een geschikte toegang tot de spouwen van het hoofdgebouw.

Figuur 15: De ruimte langs het ventilatieklepje is voor gebouwenbewonende vleermuizen een geschikte toegang tot deze bungalow.

Figuur 16: Via de uitsparingen onder de dakbedekking kunnen gebouwenbewonende vleermuizen op de zolder van deze vakantiebungalow komen.

Figuur 17: In de zomermaanden kunnen vleermuizen huizen onder loshangende stukken schors.

Figuur 18: Dassenpijp in het talud langs de holle weg aan de noordzijde van het bungalowpark.

3.2.2 Vogels

Tijdens het veldbezoek werden in het plangebied 15 vogelsoorten waargenomen. Daarnaast werden onder de dakgoot van het hoofdgebouw twaalf huiswaluwnesten uit voorgaand broedseizoen aangetroffen (zie figuur 19). Een overzicht van alle waargenomen soorten is in bijlage 2 bij deze notitie opgenomen. Het betreft alle in Nederland en Limburg algemeen voorkomende soorten. Twee soorten, namelijk Huiswaluw en Huismus, worden genoemd op de landelijke Rode Lijst. Van drie van de waargenomen soorten, te weten Huismus, Buizerd en Roek, zijn de nesten jaarrond beschermd. Het huidige bungalowpark lijkt voor de meeste tijdens het veldbezoek waargenomen soorten een geschikt broedgebied. Gezien de bezoeksdatum bestaat echter geen zekerheid of het al of niet broeden van deze soorten in het plangebied.

Figuur 19: Huiswaluwnesten onder de dakgoot van het hoofdgebouw.

Tijdens de Provinciale broedvogelkartering in 1997, waarbij alleen minder algemene en zeldzame soorten worden onderzocht, zijn in de holle weg aan de noordzijde van het bestaande bungalowpark Groene specht en Spotvogel als broedvogel vastgesteld. Langs het pad, dat de zuidwestelijke begrenzing van het uitbreidingsgebied vormt, werd dat jaar een territorium van de Geelgors gelokaliseerd. In het kilometerhok waarin het plangebied is gelegen werd dat jaar één broedvogelsoort met jaarrond beschermde nesten aangetroffen, namelijk de Huismus; in de

aangrenzende kilometerhokken werden ook territoria van Havik, Buizerd, Sperwer en Grote gele kwikstaart vastgesteld.

Ten aanzien van vogels met jaarrond beschermde nesten dient in het plangebied waarschijnlijk slechts te worden gerekend met de mogelijke aanwezigheid van de Huismus. De tijdens het veldbezoek waargenomen Roeken broeden niet in het bungalowpark maar zijn afkomstig van een kleine kolonie in het nabijgelegen Gulpdal. Tijdens het veldbezoek werd in het bestaande bungalowpark weliswaar een Buizerd waargenomen, maar als broedlocatie voor deze soort lijkt het gebied, evenals voor Havik en Sperwer, door de regelmatige menselijke bewoning niet geschikt. Door het ontbreken van stromend water vormt het plangebied geen geschikt leefgebied voor de Grote gele kwikstaart.

3.2.3 Amfibieën, reptielen en vissen

Volgens de landelijke verspreidingsgegevens van RAVON zijn in de periode 2000-2009 vier strenger beschermde amfibieënsoort vastgesteld in het uurhok waarin het plangebied is gelegen, namelijk de Alpenwatersalamander (categorie2: overige soort), Vinpootsalamander, Kamsalamander en Vroedmeesterpad (alle categorie3: streng beschermde soort). Het Natuurloket vermeldt voor het kilometerhok waarin het plangebied is gelegen de aanwezigheid van twee strenger beschermde amfibieënsoorten. Door het ontbreken van oppervlaktewater of vochtige biotopen is een duurzame aanwezigheid van amfibieën in het plangebied uitgesloten.

De verspreidingsgegevens van RAVON noemt voor het betreffende uurhok één reptielensoort, namelijk de Levendbarende hagedis (categorie2: overige soort). Het Natuurloket geeft aan dat het betreffende kilometerhok niet onderzocht is op reptielen. Op grond van ecologie en verspreiding is de aanwezigheid van de Levendbarende hagedis in het plangebied niet waarschijnlijk.

De verspreidingsgegevens van RAVON vermelden voor het betreffende uurhok drie wettelijk beschermde vissoorten, namelijk Beekdonderpad, Bermpje en Rivierdonderpad (alle categorie2: overige soorten). Door het ontbreken van open water komen in het plangebied geen vissen voor.

3.2.4 Dagvlinders, libellen en overige ongewervelde dieren

Volgens het Waarnemingenverslag 2007 dagvlinders, libellen en sprinkhanen (EIS-Nederland et al., s.a.) zijn in de periode 1999-2006 geen wettelijk beschermde dagvlindersoorten vastgesteld in het uurhok waarin het plangebied is gelegen. Het Natuurloket noemt het betreffende kilometerhok goed onderzocht waarbij evenmin wettelijk beschermde dagvlindersoorten zijn aangetroffen. Op basis van ecologie en verspreiding is een duurzame aanwezigheid van wettelijk beschermde dagvlindersoorten in het plangebied uitgesloten.

In de periode 1999-2006 zijn er volgens voornoemd Waarnemingenverslag geen wettelijk beschermde libellensoorten aangetroffen in het uurhok waarin het plangebied is gelegen. Door het ontbreken van oppervlaktewater of vochtige biotopen vormt het plangebied geen geschikt leefgebied voor libellen, en een duurzame aanwezigheid van wettelijk beschermde libellensoorten is derhalve uitgesloten.

Ten aanzien van de 'overige soortgroepen' (kevers, kreeftachtigen, tweekleppigen) zijn bij het Natuurloket geen waarnemingen van strenger beschermde (categorie 2 of 3) soorten bekend voor het kilometerhok waarin het plangebied is gelegen. De aanwezigheid in het

onderzoeksgebied van strenger beschermde (categorie 2 en 3) vertegenwoordigers van deze 'overige soortgroepen' kan op grond van hun verspreiding en ecologie (Janssen & Schaminée, 2008) uitgesloten worden geacht.

3.3 Conclusies natuurwaardenonderzoek

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen bijzondere natuurwaarden aangetroffen. De Das is in Zuid-Limburg een vrij algemene verschijning en de twee waargenomen Rode Lijstsoorten, Huismus en Huiszwaluw, komen in Nederland en Limburg nog steeds algemeen voor. De aanwezigheid van één of enkele minder algemene of zeldzame soorten is echter niet geheel uitgesloten.

Ten aanzien van strenger beschermde diersoorten vormt het plangebied of een gedeelte daarvan een potentieel leefgebied voor Grote keverorchis (categorie2), verschillende vleermuissoorten (categorie3), Das (categorie3), Eekhoorn, Grote bosmuis en Steenmarter (alle categorie2) en verschillende vogelsoorten (categorie3). Met uitzondering wellicht van de Huismus komen vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten of hollen niet als broedvogel voor in het plangebied.

Wettelijk strenger beschermde (categorie2 en 3) soorten amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en 'overige ongewervelde dieren' komen in het onderzoeksgebied niet voor.

Voor niet beschermde soorten en algemene soorten (categorie 1) is slechts de zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet (zie paragraaf 4.4) van toepassing.

4 Rijks- en provinciaal natuurbeleid

Bij de inventarisatie van het beleid is in het bijzonder gekeken naar de van belang zijnde beleidsdocumenten, waarin het beleid op het gebied van natuur en landschap is vertaald. Het gaat hierbij om de wet- en regelgeving betreffende Natura2000-gebieden en de provinciale Beleidsregel mitigatie en compensatie natuurwaarden. Daarnaast wordt het Stimuleringsplan natuur, bos en landschap geraadpleegd voor te realiseren natuurdoelen en subsidiemogelijkheden.

4.1 Natura2000

Natura2000 betreft de natuurparels die vanwege hun natuurwaarden Europese bescherming genieten, hetgeen in Nederland inhoudt, dat werkzaamheden of ontwikkelingen in (de nabijheid van) deze gebieden getoetst dienen te worden aan de Natuurbeschermingswet 1998. Het plangebied ligt niet in, maar wel in de directe nabijheid van een Natura2000-gebied. Het Natura2000-gebied Geuldal ligt op een afstand van 300 meter. Deze afstand is te groot voor externe werking van het bestemmingsplangebied (vakantieverblijf- en recreatiefunctie). Daarbij is tevens gekeken naar de richtlijnen van het Waterschap met betrekking tot de omgang met hemelwater. Dit betekent dat niet getoetst hoeft te worden aan bovengenoemde richtlijnen.

4.2 Beleidsregel mitigatie en compensatie natuurwaarden

Volgens de Beleidsregel mitigatie en compensatie natuurwaarden (Provincie Limburg, september 2005) is de Flora- en faunawet leidinggevend geworden bij de compensatie voor het aantasten van leefgebieden van beschermde en/of bedreigde soorten. Dat wil zeggen dat deze compensatie niet meer via ruimtelijke ordening, maar via een ontheffing van de Flora- en faunawet wordt geregeld. Indien uit onderzoek naar voren komt dat door de betreffende ingreep schade wordt toegebracht aan planten en dieren in het plangebied die beschermd zijn via de Flora- en faunawet, dan is deze beleidsregel niet van toepassing.

Deze beleidsregel is wel van toepassing, als door onderzoek voorafgaande aan de ingreep is vastgesteld, dat de wezenlijke kenmerken en waarden worden vernietigd en/of verstoord en/of versnipperd in één van de volgende gebiedscategorieën zonder dat zich daar via de Flora- en faunawet beschermde planten- en diersoorten bevinden:

1. Ecologische Hoofdstructuur (EHS), voor de gehele EHS geldt het 'nee, tenzij'-principe;
2. Bestaande en gerealiseerde bos-, natuur- en landschapswaarden in de Provinciale ontwikkelingszone Groen (POG); voor de gehele POG geldt de ontwikkelingsgerichte basisbescherming;
3. Bos, landschaps- en natuurelementen (o.a. houtwallen, poelen, solitaire bomen, waardevolle beplantingen) die in een vigerend bestemmingsplan reeds bescherming genieten of onder de werkingssfeer van de Boswet vallen.

POL 2006 (Provincie Limburg, oktober 2006)

Volgens het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL2006; Provincie Limburg, 2006, actualisatie 2010) wordt het plangebied geclassificeerd als perspectief 2, Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG) en perspectief 4, Vitaal Landelijk Gebied. Het plangebied grenst direct aan EHS-, POG-gebieden en Vitaal Landelijk Gebied. De gebiedscategorie 2 uit de Beleidsregel mitigatie en compensatie natuurwaarden is dan ook van toepassing op het deel van het plangebied waar uitbreiding van het bungalowpark is voorzien.

Gebiedscategorie 3

Het plangebied is gelegen in het buitengebied van de gemeente Gulpen-Wittern. Eventueel te kappen houtopstanden in het plangebied dienen daarom te worden getoetst aan de Beleidsregel mitigatie en compensatie natuurwaarden.

Conclusie

De Beleidsregel mitigatie en compensatie natuurwaarden is van toepassing op het plangebied.

4.3 Provinciaal Natuurbeheerplan

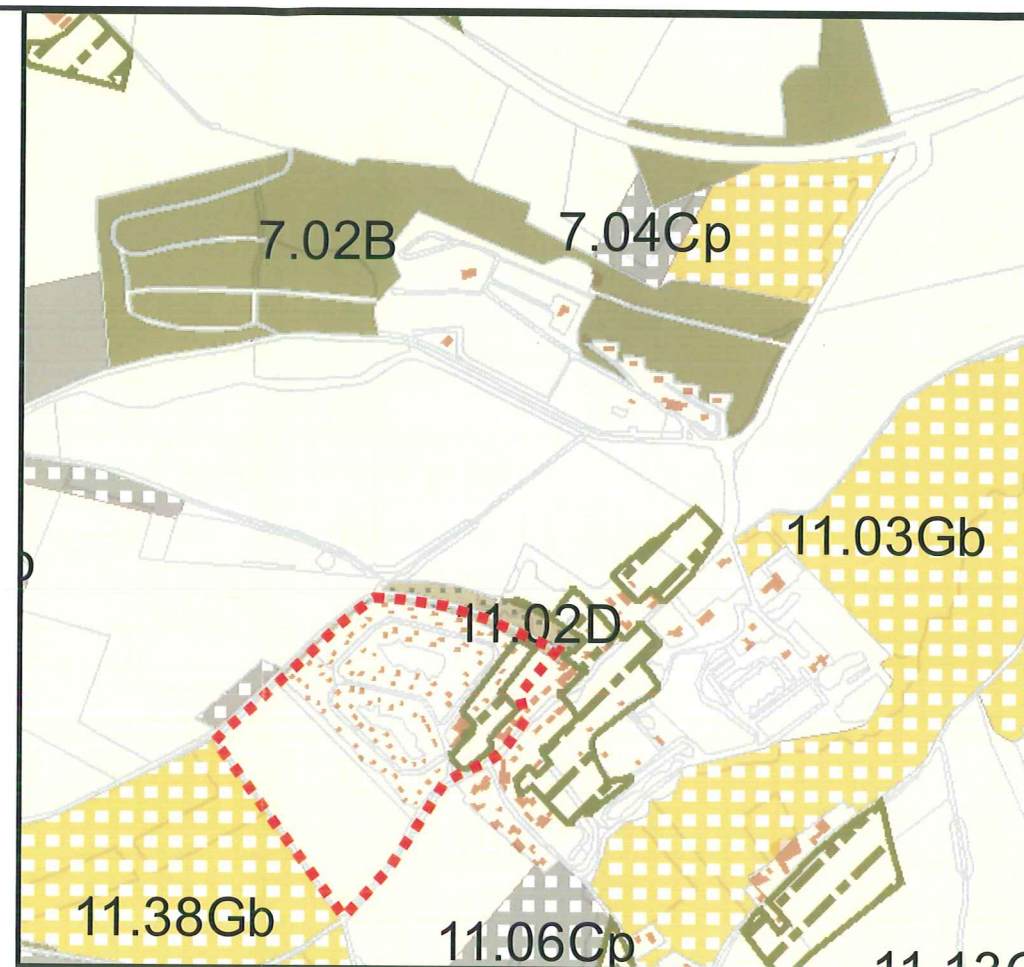
In het Provinciaal Natuurbeheerplan, het voormalige Stimuleringsplan natuur, bos en landschap (Provincie Limburg, december 2001, herzien september 2010) zijn de EHS en de POG nader geconcretiseerd. Het Natuurbeheerplan vormt een gebiedsgerichte uitwerking, waarbij per gebied is aangegeven welke natuurdoeltypen ontwikkeld kunnen worden. Daarnaast is aangegeven welke subsidiepakketten uit de subsidieregelingen Natuurbeheer en Agrarisch natuurbeheer van toepassing zijn op het gebied.

Het plangebied wordt niet in het Provinciaal Natuurbeheerplan begrensd.

provinciaal omgevingsplan limburg
perspectieven

- P1 Ecologische hoofdstructuur
- P2 Provinciale Ontwikkelingszone Groen
- P3 Ruimte voor veerkrachtige watersystemen
- P4 Vitaal landelijk gebied
- P5a Ontwikkelingsruimte voor landbouw en toerisme
- P5b Dynamisch landbouwgebied
- P6a Plattelandskern Noord- en Midden-Limburg
- P6b Plattelandskern Zuid-Limburg
- ... P7 Corridor
- P8 Stedelijke ontwikkelingszone
- P9 Stedelijke bebouwing
- P10 Werklandschap
- Contour plattelandskern Zuid-Limburg
- Grens stedelijke dynamiek
- Internationaal verbindend wegennet
- Regionaal verbindend wegennet
- Regionaal verbindend wegennet gepland
- Spoorweg
- Water
- Provinciegrens

provinciaal omgevingsplan limburg
stimuleringsplan

Legenda

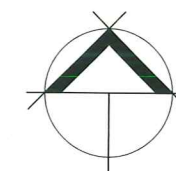
- SAN-gebieden gelegen in gebieden met natuurlijke handicaps
- Hamsterkernleefgebied
- Gebied dat in aanmerking komt voor het "pakket hoogstamboomgaard"
- Topografie

Stimuleringsplan

- Plangrens
- Natuur (A)
- Natuur / Bos met een belangrijke natuurfunctie (AB)
- Bos met een belangrijke natuurfunctie (B)
- Nieuwe natuur voormalig RBON (C)
- Nieuwe natuur particulier natuurbeheer (Cp/Cf)*
- Nieuwe natuur overig (Co)
- Nieuwe natuur stroomgeulverbreding (Cs)**
- Nieuwe natuur in te vergraven gebied (Cg)**
- Multifunctioneel bos (D)
- Ecologische verbindingzone (F)
- Ecologische verbindingzone beheersgebied (Fb)
- Kleinschalig cultuurlandschap (G)
- Kleinschalig cultuurlandschap beheersgebied (Gb)
- Open cultuurlandschap (H)
- Open cultuurlandschap beheersgebied (Hb)
- Beheersgebied ruime jas (Rj)
- Verstedelijkt gebied met natuurwaarde (K)
- Groenzone (L)

* In Grensmaas wordt Cp aangeduid met Cf: nieuwe natuur particulier natuurbeheer alleen m.b.t. waardedaling
** Unieke legende-eenheden voor Grensmaas

- Robuuste ecologische verbinding

Heukelom Verbeek landschapsarchitectuur

project	nwo Bungalowpark Euverem	datum	28.12.2010
onderdeel	provinciaal beleid	schaal	-
projectnr	GW-203.000	formaat	A3
blad	R01	getekend	dw
opdrachtgever	Aelmans Advies	gecontroleerd	mb

kon. julianastraat 21a tel. +31 (0)43 450 30 45 www.heukelomverbeek.nl
6271 cb gulpen fax +31 (0)43 450 46 70 info@heukelomverbeek.nl

5 Effectbeoordeling

Op basis van de conclusies uit hoofdstuk 3 en de conclusies ten aanzien van het Rijks- en provinciale natuurbeleid uit hoofdstuk 4 kan worden gesteld, dat bij de voorgenomen ingrepen in het plangebied rekening gehouden dient te worden met de soortgroepen vaatplanten, zoogdieren en broedvogels, maar ook het vigerend natuurbeleid. Voor de overige planten- en diersoorten (zowel categorie 1 als niet beschermd) geldt de algemene zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet die aan het einde van dit hoofdstuk wordt toegelicht. In onderstaande paragrafen wordt achtereenvolgens de globale effectbeoordeling van de voorgenomen ingrepen beschreven voor (mogelijk) in het plangebied aanwezige vaatplanten, zoogdieren en broedvogels uit categorie 2 (beschermd) en categorie 3 (streng beschermd). Dit wordt gevolgd door de omschrijving van de zorgplicht en afgesloten met de globale beoordeling van de gevolgen van het vigerende natuurbeleid voor de voorgenomen ingrepen.

5.1 Flora – vaatplanten

Tijdens het veldbezoek is een redelijk goed beeld verkregen van de samenstelling van de plantengroei in het gebied. In het plangebied komen naast een groot aantal algemene soorten, mogelijk ook een strenger via de Flora- en faunawet beschermde soort voor, te weten: Grote keverorchis (categorie 2, overige soort).

De Grote keverorchis komt in Nederland het meest frequent voor in de duinstreek, in het deltagebied, in Twente, de Achterhoek en in Zuid-Limburg. In andere delen is de soort zeldzaam of vrij zeldzaam. Gezien de voorgenomen ingreep is het aannemelijk dat de (mogelijke) groeiplaatsen van de Grote keverorchis worden vernietigd. Nader onderzoek naar het voorkomen van deze soort is dan ook noodzakelijk. Wanneer werkzaamheden plaats gaan vinden in de gebieden waar de Grote keverorchis is aangetroffen, dienen de aangetroffen exemplaren binnen het plangebied te worden verplant op basis van een verplantingsplan (Gedragscodes Flora- en faunawet). Indien dit niet mogelijk is, dient een ontheffing te worden aangevraagd voor de aantasting of vernietiging van de groeiplaatsen van deze soort. Voor de betreffende soort dient in dat geval een verplantingsplan te worden opgesteld en een ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd.

5.2 Fauna - zoogdieren

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek (sporen van) 3 algemene soorten aangetroffen, te weten Bunzing, Konijn en Mol. Voor deze soorten geldt de zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet.

In het plangebied komen daarnaast (mogelijk) ook enkele (streng) beschermde soorten voor: één of enkele vleermuissoorten (Gewone baardvleermuis, Gewone en Grijze grootoorvleermuis, Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger en Rosse vleermuis), de Das, de Eekhoorn, de Grote bosmuis en de Steenmarter.

Vleermuizen

Door de aanwezigheid van bosschages en bosranden in en langs het plangebied vormt het gebied een potentieel foerageergebied voor diverse vleermuissoorten (alle categorie 3: streng beschermd): met name Gewone baardvleermuis, Gewone en Grijze grootoorvleermuis, Gewone

dwergvleermuis, Laatvlieger en Rosse vleermuis. Zowel het hoofdgebouw als de verschillende bungalows lijken geschikt voor gebouwenbewonende vleermuissoorten zoals de Gewone dwergvleermuis en de Laatvlieger, en mogelijk ook de Gewone baardvleermuis, Gewone en Grijs grootoorvleermuis. Bij de in het plangebied voorgenomen ingrepen worden zowel opgaande beplantingsstructuren als bouwwerken verwijderd. De diverse bomen en gebouwen zijn mogelijk in gebruik als verblijfplaats voor één of enkele soorten. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient een volwaardig vleermuisenonderzoek te worden uitgevoerd. Hiermee dient te worden aangetoond welke soorten op welke wijze gebruik maken van het terrein. De resultaten van dit onderzoek kunnen leiden tot de noodzaak voor het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen en/of het aanvragen van een ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet.

Das

De Das (categorie 3: streng beschermd) is in het plangebied mogelijk foeragerend te verwachten in het uitbreidingsgebied. In het zuidelijk talud van de holle weg aan de noordzijde van het plangebied, binnen het terrein van het bungalowpark, zijn diverse dassenpijpen aangetroffen. Het is echter onduidelijk in welke mate deze pijpen door de Das wordt gebruikt. Als gevolg van de voorgenomen ingreep zal het bungalowpark worden uitgebreid. Hiermee verdwijnt mogelijk foerageergebied voor de Das en ontstaat mogelijk verstoring voor de dassenpijp/burcht in de holle weg aan de noordzijde van het plangebied. Gezien de voorgenomen ingreep is nader onderzoek naar het voorkomen van de Das en het gebruik van het plangebied door de Das noodzakelijk. Dit onderzoek kan leiden tot de noodzaak van het aanvragen van een ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet en of het uitvoeren van mitigerende en compenserende maatregelen.

Eekhoorn

Het gehele bungalowpark is geschikt leefgebied voor de Eekhoorn (categorie 2, beschermd). Als gevolg van de voorgenomen ingreep wordt het leefgebied van de Eekhoorn tijdelijk verstoord, maar uiteindelijk uitgebreid. De te ontwikkelen groenstructuren maken verbindingen tussen het groene middengebied van het park met de ecologisch waardevolle noordrand van het park mogelijk. Hierdoor krijgt de Eekhoorn uiteindelijk een groter leef- en foerageergebied. Ten behoeve van de herinrichting van het bestaande terrein zullen delen van de opgaande beplanting worden gekapt en/of verwijderd. Hiermee verdwijnt aldus (tijdelijk) een deel van het leefgebied van de Eekhoorn. Voorafgaand aan de kap dient een schouw te worden uitgevoerd naar de aanwezigheid van nesten van Eekhoorns in deze bomen en houtopstanden. Indien nesten worden aangetroffen, dient een ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Indien geen nesten worden aangetroffen, dient gewerkt te worden volgens een ecologisch werkprotocol (Gedragscode Flora- en faunawet). Dit werkprotocol houdt in dat verboden handelingen ten aanzien van flora en fauna worden voorkomen. Het werkprotocol beschrijft de te volgen werkwijze tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Voorbeelden zijn het faseren van de werkzaamheden, dieren de kans bieden uit te wijken en het markeren van holen en nesten voor uitvoerend personeel. Een ecooloog dient de gemaakte keuzes te allen tijde op ecologisch verantwoorde wijze te kunnen motiveren. In het omringende gebied zijn voldoende uitwijkmogelijkheden en alternatieve foerageergebieden aanwezig en in de nieuwe situatie zullen geschikte gebieden worden gerealiseerd. Een aanvullend onderzoek naar de effecten van de voorgenomen ingreep op het voorkomen van de Eekhoorn is, indien geen holen aanwezig zijn, niet nodig.

Grote bosmuis

De Grote bosmuis (categorie 2, beschermd) is in het plangebied onder boomstammen, in boomholtes en ook wel in gegraven holen te verwachten. Als gevolg van de voorgenomen

ingrepen zullen bomen worden gekapt en zal de grond wellicht worden vergraven. Hiermee verdwijnt of verandert wellicht het leefgebied van de mogelijk aanwezige Grote bosmuis. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient een nader onderzoek te worden uitgevoerd naar het voorkomen van de Grote bosmuis in het plangebied. Indien exemplaren en/of hollen in de grond of in boomholten worden aangetroffen, dient een ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Indien geen exemplaren of hollen worden aangetroffen, dient gewerkt te worden volgens een ecologisch protocol (Gedragscode Flora- en faunawet). Dit werkprotocol houdt in dat verboden handelingen ten aanzien van flora en fauna worden voorkomen. Het werkprotocol beschrijft de te volgen werkwijze tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Voorbeelden zijn het faseren van de werkzaamheden, dieren de kans bieden uit te wijken en het markeren van hollen en nesten voor uitvoerend personeel. In het omringende gebied zijn voldoende uitwijkmogelijkheden en alternatieve foerageergebieden aanwezig. Een ecooloog dient de gemaakte keuzes te allen tijde op ecologisch verantwoorde wijze te kunnen motiveren.

Steenmarter

De Steenmarters zijn in het plangebied met name te verwachten in en nabij de verschillende bouwwerken. De gebouwen worden wellicht gebruikt als kraam- of schuilplaats. Als gevolg van de voorgenomen ingrepen zullen (sloop)werkzaamheden plaatsvinden aan de bungalows op het terrein. Hiermee wordt het leefgebied van de mogelijk aanwezige Steenmarters tijdelijk verstoord. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient een nader onderzoek te worden uitgevoerd naar het voorkomen van de Steenmarter in het plangebied. Indien exemplaren of hollen (in bebouwing, maar ook in bomen en in de grond) worden aangetroffen, dient gewerkt te worden volgens een ecologisch protocol (Gedragscode Flora- en faunawet). Dit werkprotocol houdt in dat verboden handelingen ten aanzien van de flora en fauna worden voorkomen. Het werkprotocol beschrijft de te volgen werkwijze tijdens de uitvoering van werkzaamheden. Voorbeelden zijn het faseren van de werkzaamheden, dieren de kans bieden uit te wijken en het markeren van hollen en nesten voor uitvoerend personeel. Een ecooloog dient de gemaakte keuzes te allen tijde op ecologisch verantwoorde wijze te kunnen motiveren. In het omringende gebied zijn voldoende uitwijkmogelijkheden en alternatieve foerageermogelijkheden aanwezig en in de nieuwe situatie zullen geschikte gebieden worden gerealiseerd.

5.3 Fauna - vogels

In het gehele plangebied kunnen diverse soorten tot broeden komen.

Aangezien alle vogels wettelijk beschermd zijn via de Flora- en faunawet het volgende:

Om te voorkomen dat eventueel nesten van broedende vogels worden verstoord en vernietigd, dienen de werkzaamheden in het plangebied bij voorkeur buiten het broedseizoen (15 maart – 15 juli) plaats te vinden. Afhankelijk van de weersomstandigheden komen diverse vogelsoorten ook buiten het broedseizoen al of nog tot broeden. Om zeker te zijn, dat de werkzaamheden in het plangebied zonder problemen kunnen worden uitgevoerd, dient het plangebied minimaal één week voor aanvang van de werkzaamheden door een ecooloog/bioloog te worden nagelopen op de aanwezigheid van broedlocaties van in het plangebied voorkomende vogels. Deze controle dient in ieder geval bij werkzaamheden in het broedseizoen te worden uitgevoerd en wordt ten strengste aangeraden bij werkzaamheden in de periode van 15 juli tot en met eind september. Daarbuiten zijn de weersomstandigheden bepalend voor de mogelijkheid tot het aantreffen van broedgevallen. Indien nesten worden aangetroffen, dienen in een voor de soort specifieke zone rond het nest geen werkzaamheden te worden uitgevoerd, totdat de jongen het nest verlaten hebben. De gunstige staat van instandhouding van de lokale populaties van de in het plangebied broedende vogelsoorten komt zodoende niet in gevaar.

Het plangebied vormt tevens het mogelijke leefgebied voor enkele vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest: Huismus, Buizerd en Roek. Indien het voornemen bestaat houtopstanden te kappen en bouwwerken te slopen ten behoeve van de voorgenomen ingreep, dan is het van belang deze tijdig te controleren op de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten. Het aantreffen van jaarrond beschermde nesten kan het gehele jaar door leiden tot de noodzaak tot het indienen van een ontheffingsaanvraag ex artikel 75 van de Flora- en faunawet. Voor vogels met jaarrond beschermde nesten gelden verder dezelfde richtlijnen ten aanzien van werkzaamheden en het broedseizoen als voor andere vogelsoorten van toepassing is.

5.4 Natuurbeleid

De voorgenomen ingreep heeft geen invloed op het nabijgelegen Natura2000-gebied Geuldal. De Beleidsregel mitigatie en compensatie natuurwaarden van de Provincie Limburg is van toepassing op het plangebied.

5.5 Zorgplicht

Voor het vervolgtraject geldt, dat te allen tijde de algemene zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet van toepassing is. Dit houdt in, dat handelingen die niet noodzakelijk zijn met betrekking tot de voorgenomen ingreep en die nadelig zijn voor de in en om het plangebied voorkomende flora- en fauna, achterwege moeten blijven. Hieronder valt onder andere beschadiging van te handhaven beplantingen en opzettelijke verstoring van de (mogelijk) aanwezige fauna.

Literatuurlijst

Delft, J. van, A. de Bruin & P. Frigge, 2010. Waarnemingenoverzicht 2009. RAVON 12(4): 78-98.

EIS-Nederland, De Vlinderstichting & Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, s.a. Waarnemingenverslag 2007. Dagvlinders, Libellen en Sprinkhanen.

Huizinga, C.E., R.W. Akkermans, J.C. Buys, J. van der Coelen, H. Morelissen L.S.G.M. Verheggen, 2010. Zoogdieren van Limburg. Verspreiding en ecologie in de periode 1980-2007. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Janssen, J.A.M. & J.H.J. Schaminée, 2008. Europese natuur in Nederland. Soorten van de Habitatrichtlijn. Tweede sterk herziene druk. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Provincie Limburg, 2010. Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2006, actualisatie 2010. Provincie Limburg, Maastricht.

Internet:

www.limburg.nl (verspreidingsgegevens vaatplanten en broedvogels)

www.natuurloket.nl (verspreidingsgegevens op kilometerhok niveau)

www.ravon.nl (verspreidingsgegevens amfibieën, reptielen en vissen op uurhokniveau)

www.waarneming.nl (flora- en faunawaarnemingen)

